

<p>Відокремлений структурний підрозділ «Дніпровський фаховий коледж інженерії та педагогіки Державного вищого навчального закладу «Український державний хіміко-технологічний університет»</p>	СИЛАБУС навчальної дисципліни ПОЖЕЖНА БЕЗПЕКА
	Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка Спеціальність: 015.15 Професійна освіта (Охорона праці) Освітньо-професійна програма: Професійна освіта (Охорона праці) Ступінь (рівень) освіти: перший (бакалаврський)
	Дні занять та консультацій: <i>згідно з розкладом</i> Рік навчання: 4-й Семестр: 8-й Кількість кредитів: 5
	Викладач: Крюковська Ольга Анатоліївна, кандидат технічних наук, доцент, викладач Електронна пошта: olga.krukovska@i.ua Сторінка дисципліни на сайті викладача: http://surl.li/eqgfg

Силабус складено на основі робочої програми навчальної дисципліни, обговорено та схвалено на засіданні циклової комісії хіміко-технологічних дисциплін, охорони праці, безпеки життєдіяльності та екології

Протокол від “_____” _____ 20__ року № _____

Голова циклової комісії
 хіміко-технологічних дисциплін, охорони праці,
 безпеки життєдіяльності та екології _____

(підпис) (ПІБ)
 “ ” _____ 20__ року

Голова робочої групи
 (гарант освітньо-професійної
 програми) _____

(підпис) (ПІБ)
 “ ” _____ 20__ року

1. Опис дисципліни

Метою вивчення дисципліни є теоретична та практична підготовка фахівців для служби охорони праці підприємств, установ, об'єднань, галузей та органів державної виконавчої влади із забезпечення питань пожежної безпеки на стадії проектування, будівництва, реконструкції і експлуатації об'єктів з урахуванням ризику виникнення пожежної небезпеки, яка може спричинити надзвичайні ситуації та привести до несприятливих наслідків на об'єктах господарювання, а також формування у здобувачів відповідальності за особисту та колективну безпеку.

Завдання вивчення дисципліни зводяться до теоретичного аналізу й розробки ефективних засобів і методів боротьби з вогнем; до практичних завдань - розробка заходів пожеж, що забезпечують запобігання, на об'єктах, а також і протипожежний захист.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є законодавча і нормативно-правова база пожежної безпеки, системи забезпечення вибухопожежної безпеки об'єкта, засоби гасіння пожеж.

Пререквізити: передумовою вивчення навчальної дисципліни є засвоєння базових знань з фізики; вищої математики; безпеки життєдіяльності, основ цивільного захисту та охорони праці; безпека виробничих процесів, обладнання та транспорту; техногенна безпека об'єктів підвищеної небезпеки.

Постреквізити: знання, отримані при вивченні навчальної дисципліни можуть бути використані при проходженні технологічної практики та атестації здобувачів вищої освіти.

Методи навчання: словесні (лекції, консультації), наочні, практичні та семінарські заняття.

Форми та методи оцінювання: усне опитування, письмовий контроль, тестовий контроль, екзамен.

Компетентності та програмні результати навчання відповідно до освітньо-професійної програми

<i>Програмні компетентності</i>	
<i>Загальні компетентності</i>	К 08. Здатність працювати в команді К 15. Здатність спрямовувати здобувачів освіти на прогрес і досягнення. К 18. Здатність аналізувати ефективність проектних рішень, пов'язаних з підбором, експлуатацією, удосконаленням, модернізацією технологічного обладнання та устаткування. К 21. Здатність упроваджувати ефективні методи організації праці відповідно до вимог екологічної безпеки, безпеки життєдіяльності та охорони і гігієни праці. К 24. Здатність управляти комплексними діями /проектами, відповідати за прийняття рішень у непередбачуваних умовах та професійний розвиток здобувачів освіти і підлеглих. К 25. Здатність збирати, аналізувати та інтерпретувати інформацію (дані) відповідно до спеціалізації.

Програмні результати навчання, визначені стандартом

Програмні результати навчання

- ПР 02.** Володіти інформацією чинних нормативно-правових документів, законодавства, галузевих стандартів професійної діяльності в установах, на виробництвах, організаціях галузі/сфери (відповідно до спеціалізації).
- ПР 17.** Виконувати розрахунки, що відносяться до сфери професійної діяльності.
- ПР 18.** Розв'язувати типові спеціалізовані задачі, пов'язані з вибором матеріалів, виконанням необхідних розрахунків, конструюванням, проектуванням технічних об'єктів у предметній галузі (відповідно до спеціалізації).
- ПР 19.** Уміти обирати і застосовувати необхідне устаткування, інструменти та методи для вирішення типових складних завдань у галузі (відповідно до спеціалізації).

При вивченні дисципліни «Пожежна безпека»

здобувач освіти повинен знати:

- законодавчі засади профілактики пожежної безпеки в Україні;
- систему запобігання пожежі як комплекс технічних засобів та організаційних заходів, що спрямовані на виключення можливості умов виникнення пожежі;
- систему протипожежного захисту як сукупність організаційних заходів та технічних засобів, що спрямовані на запобігання впливу на людей небезпечних чинників пожежі та зменшення матеріальних збитків від пожежі;
- засоби пожежогасіння та відповідні різновиди пожежної техніки;
- автоматичні установки пожежної сигналізації; автоматичні установки пожежогасіння;
- технічні рішення по ефективному використанню пожежної техніки;

здобувач освіти повинен вміти:

- організувати безпечну експлуатацію виробничого обладнання для запобігання виникнення вибухопожежонебезпечних ситуацій;
- забезпечити дотримання протипожежного режиму на об'єкті;
- здійснити забезпечення відповідним засобами індивідуального та колективного захисту працюючих від впливу небезпечних факторів пожежі;
- започаткувати на системній основі організацію праці на підприємстві (об'єкті) шляхом дотримання нормативних вимог пожежної безпеки щодо устаткування та технологічних процесів;
- оцінити можливості застосування електрообладнання у вибухо- і пожежонебезпечних зонах;
- освоїти методики встановлення відповідності устрою блискавкозахисту вимогам пожежної безпеки;
- дотримуватися заходів безпеки під час утримання та використання пожежної техніки;
- не допускати перевищення критичних значень небезпечних чинників пожежі.

2. Структура навчальної дисципліни

№	Тема	Результати навчання	Завдання/ Форми контролю
3 курс, V1 семестр			
Змістовий модуль 1			
1	Тема 1. Основні поняття про пожежну безпеку об'єкта	Набуття студентами теоретичних знань щодо основних понять про пожежну безпеку	Презентації, відео уроки, тести
2	Тема 2. Фізико-хімічні основи виникнення, розвитку і припинення процесу горіння, умови і види горіння	Набуття студентами теоретичних знань щодо основ виникнення, розвитку і припинення процесу горіння, умови і види горіння	Презентації, відео уроки, тести
3	Тема 3. Загальні відомості про пожежну небезпеку і пожежу. Причини, класи і небезпечні чинники пожежі	Набуття студентами теоретичних знань щодо причин виникнення пожеж та їх небезпечних чинників	Презентації, обговорення, відео уроки, тести
4	Тема 4. Пожежно-технічна класифікація будівельних матеріалів, конструкцій, будівель і приміщень	Набуття студентами знань щодо класифікацій будівельних матеріалів, конструкцій, будівель і приміщень	Презентації, обговорення, відео уроки, тести
5	Тема 5. Загальні вимоги до розрахункових методів визначення межі вогнестійкості будівельних конструкцій	Набуття студентами теоретичних знань та практичних навичок щодо розрахункових методів визначення межі вогнестійкості будівельних конструкцій	Індивідуальні та групові завдання, обговорення, тести
Змістовий модуль 2			
6	Тема 6. Обмеження поширення пожежі між будівлями та в будинках	Опанування студентами теоретичних знань та практичних навичок щодо шляхів та методів обмеження поширення пожежі між будівлями та в будинках	Презентації, обговорення, відео уроки, тести
7	Тема 7. Попередження вибухів на виробництві	Набуття студентами теоретичних знань та практичних навичок щодо попередження вибухів на виробництві	Презентації, обговорення, відео уроки, тести

8	Тема 8. Визначення категорії приміщень та будинків за вибухопожежною та пожежною небезпекою	Опанування студентами принципу визначення категорії приміщень та будинків за вибухопожежною та пожежною небезпекою	Презентації, індивідуальні завдання, обговорення, тести
9	Тема 9. Протипожежне нормування генеральних планів території міських та заміських поселень	Набуття студентами теоретичних знань щодо здійснення протипожежного нормування генеральних планів території міських та заміських поселень	Презентації, тести
10	Тема 10. Попередження пожеж при улаштуванні (експлуатації) електроустановок	Набуття студентами теоретичних знань щодо заходів попередження пожеж при улаштуванні (експлуатації) електроустановок	Презентації, індивідуальні та групові завдання, тести обговорення, ситуаційні завдання
Змістовий модуль 3			
11	Тема 11. Електроустановки в пожежонебезпечних та вибухонебезпечних зонах.	Опанування студентами практичних навичок та вмінь щодо організації роботи електроустановок в пожежонебезпечних та вибухонебезпечних зонах	Тести, презентації, індивідуальні та групові завдання, обговорення, відео уроки
12	Тема 12. Способи та засоби гасіння пожеж	Набуття студентами теоретичних знань щодо способів та засобів гасіння пожеж	Презентації, обговорення, відео уроки, тести
13	Тема 13. Пожежна техніка	Набуття студентами теоретичних знань та практичних навичок щодо успішного застосування пожежної техніки	Презентації, індивідуальні завдання, обговорення, відео уроки, тести
14	Тема 14. Пожежна охорона. Її завдання та види	Набуття студентами теоретичних знань та практичних навичок щодо роботи пожежної охорони, її завдань	Презентації, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні завдання, відео уроки, тести
15	Тема 15. Вимоги пожежної безпеки під час проведення будівельно-монтажних робіт	Набуття студентами теоретичних знань щодо вимог пожежної безпеки під час проведення будівельно-монтажних робіт	Презентації, відео уроки, обговорення, ситуаційні завдання, тести
			Екзамен

3. Рекомендовані джерела інформації

Базові:

1. Пожежна безпека будівель і споруд : посібник / Кулешов М. М., Уваров Ю. В., Олійник О. Л. та ін. – Харків : НУЦЗУ, 2004. – 271 с.
2. Кусковець С.Л., Кухнюк О.М., Крук С.І. Основи пожежної безпеки

виробництва: Навчальний посібник. – Рівне: НУВГП, 2013.– 480 с.

3. Кусковець С.Л., Шаталов О.С., Юра С.В. Пожежна безпека виробництва. Практикум. Навчальний посібник. – Рівне: НУВГП, 2013. – 220 с.

4. Пожежна безпека: посібник. – Вінниця : ВНТУ, 2008. – 109 с.

5. Дагіль В. Г. Вогнестійкість будівель, споруд та будівельних конструкцій: навч.-метод. посібник / В. Г. Дагіль, В. М. Нуязнін. – Черкаси : АПБ, 2008. – 37 с.

6. Експертиза проектної документації з питань пожежної безпеки: метод. рекомендації / Укладачі : О. Л. Олійник, Ю. В. Луценко. – Харків : НУЦЗУ, 2009. – 77 с.

7. Білим П. А. Основи пожежної безпеки : конспект лекцій для студентів денної та заочної форм навчання освітнього рівня «бакалавр» за спеціальністю 263 – Цивільна безпека

/ П.

Допоміжні:

8. ДСТУ 2272:2006 Пожежна безпека. Терміни та визначення основних понять.

9. ДСТУ 2273:2006 Протипожежна техніка. Терміни та визначення основних понять.

10. НАПБ Б.03.002-07 Норми визначення категорій приміщень, будинків та зовнішніх установок за вибухопожежною та пожежною небезпекою.

11. Визначення категорій приміщень, будинків та зовнішніх установок за вибухопожежною та пожежною небезпекою. К.: УкрНДПБ МНС України, 2009. – 189 с.

12. Кусковець С.Л., Шаталов О.С., Турченко В.О. Основи теорії горіння та вибуху: Навчальний посібник. – Рівне: НУВГП, 2012. – 374 с.

Інформаційні ресурси

1. Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)».
<http://www.nau.ua>

4. Політика дисципліни

- Порушення термінів виконання завдань та перескладання. Відпрацьовувати пропущені заняття відповідно до графіку проведення консультацій та за допомогою технологій дистанційного навчання.

- Політика щодо академічної доброчесності. Дотримуватись принципів академічної доброчесності, правил цитування під час створення презентацій, відповідей на заняттях, підготовки доповідей.

- Політика щодо відвідування занять. Відвідування всіх видів занять є обов'язковим. У зв'язку з відсутністю на заняттях з поважної причини (хвороба, форс мажорні обставини) навчання може здійснюватися із застосуванням дистанційних технологій навчання.

5. Оцінювання

Оцінювання здобувачів освіти здійснюється за 100 бальною шкалою (відповідно до освітнього ступеня бакалавр).

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала оцінювання: ЄКТС			Шкала оцінювання: національна
	Оцінка ЄКТС	Пояснення	для заліку	Оцінка за національною чотирибальною шкалою
90–100	A	ВІДМІННО – здобувач освіти володіє глибокими і дієвими знаннями навчального матеріалу, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях, виявляє неординарні творчі здібності в навчальній діяльності; вільно володіє науковими термінами, уміє знаходити джерела інформації, аналізувати їх та застосовувати у практичній діяльності або у науково-дослідній роботі; здатний за опомогою викладача підготувати виступ для студентської наукової конференції, визначити програму своєї пізнавальної діяльності.	зараховано	відмінно
82-89	B	ДУЖЕ ДОБРЕ – здобувач освіти володіє глибокими і міцними знаннями, здатний використовувати їх у нестандартних умовах, може робити аргументовані висновки, практично оцінювати окремі нові факти, явища, процеси. Вирішує творчі завдання, здатен сприймати іншу позицію, як альтернативу, знає суміжні дисципліни, в навчанні користується додатковими джерелами інформації. Відповідь його повна, логічна і обгрунтована.		добре
74-81	C	ДОБРЕ – здобувач освіти володіє достатньо повними знаннями, вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних умовах; розуміє основоположні теорії і факти, логічно висвітлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє аналізувати, робити висновки з технічних та економічних розрахунків, складати прості таблиці, схеми. Вміє працювати самостійно, підготувати реферат і захищати його положення. Відповідь його повна, логічна, але з деякими неточностями.	зараховано	
64-73	D	ЗАДОВІЛЬНО – здобувач освіти розуміє суть дисципліни, виявляє розуміння основних положень навчального матеріалу; може поверхово аналізувати події, ситуації, робити певні висновки, самостійно відтворити більшу частину матеріалу. Відповідь може бути правильна, але недостатньо осмислена.		

60-63	Е	ЗАДОВІЛЬНО (ДОСТАТНЬО) – здобувач освіти має початковий рівень знань, володіє необхідними вміннями та навичками для вирішення стандартних завдань; виявляє розуміння основних положень навчального матеріалу; здатний з помилками дати визначення понять та категорій, що вивчаються; може самостійно оволодівати частиною навчального матеріалу, але висновки робить нелогічні, непослідовні.		задовільно
35-59	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО – з можливістю складання іспиту: здобувач освіти мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності; слабо орієнтується в поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі; робить спробу розповісти суть заданого, але відповідає лише за допомогою викладача на рівні "так" чи "ні"; однак може самостійно знайти в підручнику відповідь.	не зараховано з можливістю повторного складання	незадовільно
0-34	F	НЕЗАДОВІЛЬНО – з обов'язковим повторним курсом: здобувач освіти не володіє необхідними знаннями, вміннями, навичками та науковими термінами, демонструє низький рівень комунікативної культури.	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти за поточний контроль

Показники	Кількість завдань	Сума балів
Виконання практичних завдань	9	45
Тематичний контроль (тест)	3	30
Виконання комплексної контрольної роботи	1	5
Екзамен	1	20
Разом		100